

Доруобуйа нэдиэлэтигэр аналлаах оҕолорго станциянан оонньуу сценария.

Сыала: Оҕолору чөл олоххо тардыһыыга угуйуу.

Соруга:

- ыраас, чэнчис буоларга үөрэтии,

- эти-хааны сайыннарыы,

- оҕолору араас хамсаныылаах, күрэхтэһиилээх оонньууларга көхтөөхтүк кыттарга, тулуурдаах, дьулуурдаах буоларга иитии.

Кыттааччылар: 5-7 саастаах оҕолор, иитээччилэр, специалистар.

Тутгуллар мал: карта, станциялар бэлиэ ойуулар, кумааһыттан сибэкки эминньэхтэрэ, «аптаах» тоһоочук, кураанах ибит, суунар таас, мыло, тарах, соттор, тиис щетка, оҕо ахсаанынан яблоко, конустар («Ойбонтон уулааһын»), хас биирдии персонажка сөптөөх танас.

Группага Доруобуйа Фейта киирэр (Педагог-психолог).

Доруобуйа Фейта: «Утүө күнүнэн, оҕолор!» Мин аатым Доруобуйа Фейта диэн. Ыраах Доруобуйа дойдутуттан сылдыбын. Онно ким даһаны, хаһан даһаны ыалдыбат. Тоҕо буолуой? Онно сарсыарда аайы зарядка онороллор, сууна-тараана сылдыбаллар уонна күннээҕи режимы тутуһаллар. Эһиги чэгиэн буолуоххутун баһараһыт дуо?

Оҕолор: Баһарабыт!

Доруобуйа Фейта: Мин эһигини дойдум олохтоохторо онорорбор аптаах сибэккилэр эминньэхтэрэ наадалар. Ол сибэккилэр Доруобуйа дойдутугар үүнэллэр. Сибэкки эминньэхтэин буларга көмөлөһүөххүт дуо?

Оҕолор: Көмөлөһүөхпүт!

Доруобуйа Фейта: Сибэккилэри көрдүүргэ эһиэхэ бу карта көмө буолуоҕа (карта биэрэр). Мин ыксаатым, эһиэхэ ситиһиини баһарабын, көрсүөххэ диэри! (Доруобуйа Фейта таһсан барар).

Оҕолор: Көрсүөххэ диэри!

Иитээчи: Оҕолоор, бу картанан сирдэтэн Доруобуйа дойдутугар сибэкки эминньэхэрин көрдүү барабыт дуо? Куттаммаккыт дуо? Барыахпыт иннинэ эпитин-сииммитин уһугуннарыахха.

Физкультминутка

Манааччыа үүтүн эбээ ыаһыаҕа ыан ылар, (тарбахтарын түргэнник бобо тутталлар, ыыталлар)

Күөрчэх бэрдин онорон күүтүнэччи ыттыар. (ытыстарын бэйэ-бэйэлэригэр аалаллар)

Сарсыардаангы аһылыкка күөрчэх сиэммин үөрэбин, (издэстэрин имэрийэллэр)

Күүстээх, уохтаах буолаары, күннүүн тэнгэ сырсаары. (миэстэлэригэр сүүрэллэр)

Итээччи: Маладыастар! Доруобуйа дойдугар айаннаахайын (группаттан тахсаллар, картаба баар ойуунан сирдэтэн сөптөөх станцияны булан тийээллэр. Станция аайы эрдэ бэлиэ ойуулар иилиллэллэр).

№1 Доктор Айболит станцията (гигиена инструктора).

Оҕолору Доктор Айболит көрсөр.

Доктор Айболит: Дорооболорун оҕолор! Миигин кытары «Сөп. Сыыһа.» оонньууга оонньоон. Доруобай буоларга сөптөөх аһы аһааха наада! Болҕомтолоохтук истинг, туһалаах ас туһунан этэр буоллахпына ытыскытын таһынабыт уонна «Сөп» диигит, буортулаах ас туһунан этэр буоллахпына атаахтынан дибдийэбит уонна «Сыыһа» диигит.

«Сөп. Сыыһа» оонньуу.

Хааһы – минньигэс уонна туһалаах ас? (Сөп)

Күөх луук туһалаах дуу? (Сөп)

Чалбахтан уу иһэр табыгастаах? (Сыыһа)

Хаппысталаах миин буортулаах! (Сыыһа)

Мухомортан миин туһалаах! (Сыыһа)

Фрукта арааһа олус да минньигэс уонна туһалаах! (Сөп)

Кирдээх отону сууйбакка сиир сөптөөх дуу?(Сыыһа)

Оҕуруот аһа туохтааҕар да буортулаах. (Сыыһа)

Улахан мөһөөччүк кэмпиэт тиискэ олус буортулаах. (Сөп)

Доктор Айболит: Остуолгугар өрүү туһалаах ас баар буоллабына чэгиэн буолуоххут. Оҕолор маладыастар! Барытыгар сөптөөхтүк хоруйдаатыгыт. Ол иһин мин эһиэхэ аптаах сибэкки эминньэбин туттарабын.

№2 «Аптаах тарбахчааннар» станция (Логопед).

Оҕолору Баҕа көрсөр.

Баҕа: Ква-ква! Дорооболорун оҕолор! Тарбахчааннаргытын көрүн эрэ. Кинилэр элбэги сатыылар. Миигин кытта бэйэбитигэр туһалаах массажта онорун.

Логопедическай бэйэни массаж.

Биир, икки, үс, түөрт, биэс – тарбахчааннар оонньуулар (*илиилэрбитин имитэбит, эрийэбит*)

Бу маннык, бу маннык моонньубутун сууйдулар (*икки ытыстарбытынан моонньубутун үөһэттэн - аллараа имэрийэбит*)

Тарбахтарбыт оонньуулар, моонньубутун куустулар (уочаратынан уна уонна ханас илиилэрбитинэн моонньубутун имэрийэбит, ханас кулгаахпыттан саҕалаан уна кулгаахпытгар уонна моонньубутунан аллараа түһэбит)

Онтон билигин тарбахчааннар сүүспүтүгэр сүүрдүлэр (кыраабыл быһыылаах тарбахтарбыт сүүспут ортотуттан саҕалаан чэчэгэйбитигэр түһэллэр)

Бу маннык, бу маннык нарыннык таарыйдылар (муннубут кытыы өттун тарбахтарбытынан имэрийэбит)

Муннубуттан кулгаахпар тарбахтарбыт сүүрдүлэр (тарбахтарбыт төбөтүнэн чэпчэкистик тонсуйан муннубуттан саҕалаан кулгаахтарбыт диэки хамсыыбыт)

Биир тэнник, бу курдук издэстэрбитин имитэллэр (тарбахтарбытынан издэстэрбитин имитэбит)

Тарбахтарбыт сылайбыттар, издэспитин имэрийдилэр (икки ытыспытынан издэстэрбитин имитэбит)

Бу маннык, бу маннык уоспутунан сүүрдүлэр (тарбахпыт төбөтүнэн уоспут ортотуттан кытыы өттүгэр имэрийэбит)

Эмискэ куурусса буоланнар тонсуйталаан бардылар (икки уоспутун тарбахтарбытынан иннигэр тардабыт)

Биир, икки, үс, түөрт, биэс – тарбахчаннарбыт сылайдылар (сынаахпыт ортотуттан саҕалаан кулгаахтарбыт диэки аргыый быһыта туттабыт)

Уонна оргууйдук утуйан сынньаннылар (илиилэрбитинэн бытааннык моонньубут үөһэттэн аллараа имэрийэбит).

Баҕа: Ква-ква! Бу курдук тарбахчааннар доруобуйаны өрө тардар суолталаахтар. Ыалдьыттаабыккытыгар махтанабын, аптаах сибэкки эминньэҕин туттарабын.

№3 «Салгын» станция. (Музыкальной руководитель)

Оҕолору Аптаах Флейта көрсөр.

Аптаах флейта: Утүө күнүнэн, оҕолор! Миигин кытары тыынар гимнастиката онорун.

Тыынар гимнастика.

Көнөтүк турун, тонолохтору токурутан, ытыстаргытын иннигит диэки нэлэтин, санныгытыгар диэри көтөҕүн. Муннугутунан тыастаахтык ибэрийэргитигэр сутуруккутун бобо туттабыт. Салгыны айаххытынан тыаһа суох таһаараргытыгар, тарбахтары саратабыт. (5-6 хатылыылар).

Аптаах флейта: Сөпкө тыыны – доруобуйага сүрүн оруол буолар. Маладьыастар! Эһиэхэ аптаах сибэкки эминньэҕин туттарабын. Көрсүөххэ диэри!

№4 «Ыраас» станция.

ОҮолору Мойдодыр көрсөр.

Мойдодыр: Дорооболорун уолаттар уонна кыргыттар! Суунуу, тарааныы – чэгиэн олох чопчута. Бу суунар тааска туох баарын таайын. Болгомтолоохтук истинг (таабырыны таайдахтарын аайы таас иһиттэн сөптөөх хоруй малын таһааран иһэр).

Таабырыннар.

Бөрө курдук тиистэрдээх, эрээри ытырбат. Күн аайы туттабыт, кини тиийин аалабыт
(тараах).

Сып-сымнагас, инчэйбити куурдар баар үһү
(соттор).

Сымнагас пааста доҕордоох, тиис урдугэр үнкүүлүүр баар үһү
(тиис щетка).

Инчэттэххэ илииттэн куотар, киртийбити ыытар көмөлөһөөччү баар үһү
(мыло).

Мойдодыр: Таабырыннарбын таайдыгыт. Мэлдьи ыраас буолун диэн эһиэхэ аптаах сибэкки эминньэбин биэрэбин.

№5 «Алаас» станция (Эбии үөрэхтээһин педагога)

ОҮолору Таал-Таал эмээхсин корсор.

Таал-Таал эмээхсин: Кыргыттар, уолаттар сымсабыт дуо? Билигин «Ойбонтон уулааһын» оонньоу оонньоохпут.

ОҮолор иккиэ буолан «Ойбонтон уулааһын» оонньоуну оонньоулар.

Таал-Таал эмээхсин: Эккит-сииннит сайда турдун. Эһиэхэ аптаах сибэкки эминньэбин биэрэбин.

№6 «Спортивной» станция (Физической итии инструктора)

ОҮолору Куобах көрсөр.

Куобах: Дорооболорун, оҮолор! Чэгиэн-чэбдик буоларга элбэхтик хамсаныахха, спордунан дьарыктаныахха, дьулуурдаах буолуохха! Мин кэннибиттэн батыһан бу мэхэй далаһатын ааһыахха! (түргэн, көрдөөх музыка тыаһыыр, саалага эрдэ бэлэмнэммит мэхэй далаһатын ааһаллар).

Куобах: Маладыастар! Миигин кытары оонньообуккутугар аптаах сибэкки эминньэбин туттарабын.

Иитээчи оҮолору группаҕа ильдэ барар.

Иитээчи: Картанан сирдэтэн соруудабы барытын толордубут. Доруобуйа Фейтын ынырыаххайын (ОҮолор ыныраллар).

Доруобуйа Феяга: өссө төгүл үтүө күнүнэн! Мин көрдөһүүбун толордугут дуо? Аптаах сибэккиэр эминньэхтэрин бу иһиккэ уурун. Билигин мин эһигини Доруобуйа дойдутун олохтоохторо оноруом («аптаах» тоһооччугунан иһити булкуйан баран оҕолору «аптыыр»). Аны хаһан даҕаны ыалдыбакка мэлдьи чэгийн-чэбдик, ыраас-чэнчис буолун! Бу күн миигин кытары буолбуккутугар махтанабын уонна барыгытыгар битэмииннээх яблоко бэлэх уунабын. Доруобуйа дойдутун быраабылатын тутуһаргытын умнуман. Көрсүөххэ диэри! (тахсан барар)